

Medarbejdernes transport i små og mellemstore virksomheder

Virksomhedspanel, Region Syddanmark

Også virksomhederne spiller en rolle hvis fremtidens transport skal være grønnere

Omstilling til grønnere transportformer er en del af Region Syddanmarks udviklingsstrategi. Her spiller mange aktører en rolle - region, kommuner, virksomheder, uddannelsesinstitutioner mv. - og skal det blive attraktivt at tage de grønne transportmiddelvalg, kræver det et samarbejde på tværs, og at alle aktører tager deres del i omstillingen.

Denne analyse fokuserer på medarbejdertransporten i de små- og mellemstore virksomheder. Der ses på, hvordan virksomhedslederne vurderer at medarbejderne transporterer sig til og fra arbejde og i arbejdstiden, hvad virksomhederne gør for at motivere medarbejderne til grønnere transportvaner, og hvordan eventuelle trafikale udfordringer påvirker fastholdelse og rekruttering af medarbejdere.

Hvad siger virksomhedslederne om medarbejdernes transport i de små og mellemstore virksomheder?

Metode og data

Analysen er baseret på data fra et repræsentativt panel bestående af 913 virksomhedsledere fra små og mellemstore virksomheder i Region Syddanmark.

Data er indsamlet i sept. 2022 og Region Syddanmark har gennemført undersøgelsen i samarbejde med Jysk Analyse A/S.

Virksomhedsstørrelse

10-19 fuldtidsansatte	45%	409 virk.
20-39 fuldtidsansatte	30%	276 virk.
40-250 fuldtidsansatte	24%	219 virk.
Ikke oplyst	1%	9 virk.

Virksomhedsplacering

Sydvestjylland	19%	170 virk.
Sønderjylland	12%	107 virk.
Trekantområdet	39%	353 virk.
Fyn (ex. Middelfart)	31%	283 virk.

Virksomhedstype

Landbrug, skovbrug & fiskeri	5%	50 virk.
Industri, råstof & forsyning	23%	213 virk.
Byggeri & anlæg	16%	142 virk.
Handel & transport	37%	341 virk.
Servicevirksomheder	18%	167 virk.

Region Syddanmark

2023

Regional Udvikling,
Region Syddanmark
Damhaven 12, 7100 Vejle

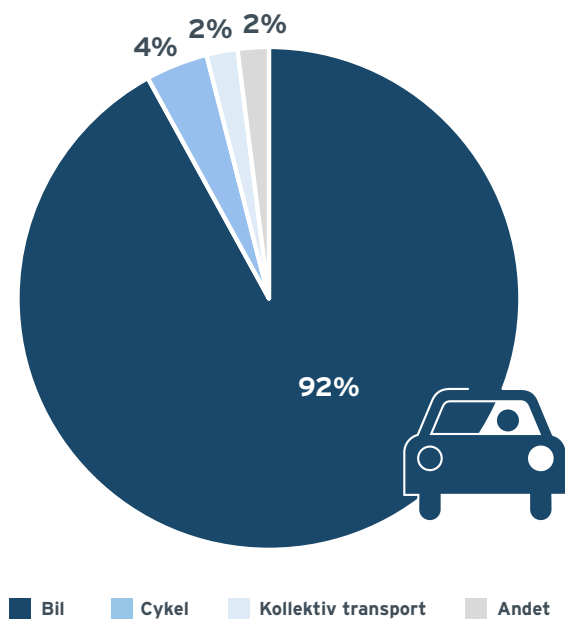
Forsidefoto: gettyimages

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

Bilen foretrækkes af langt de fleste medarbejdere

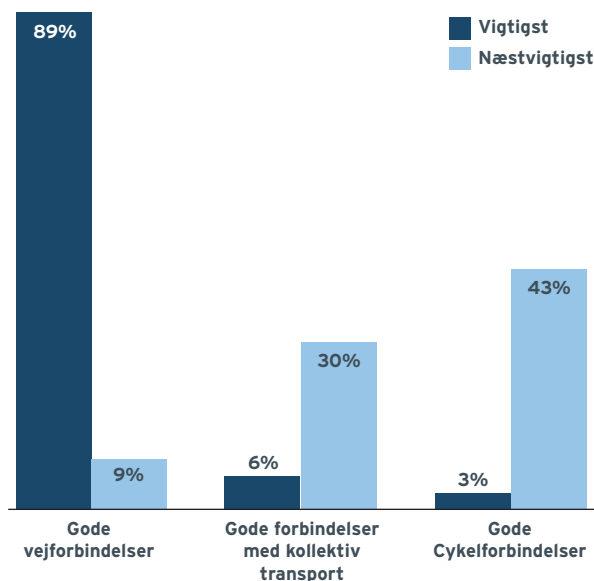
Virksomhedsledernes vurdering af hvilket transportmiddel medarbejdere primært benytter til og fra arbejde

Kilde: Region Syddanmark.

Gode vejforbindelser er det vigtigste

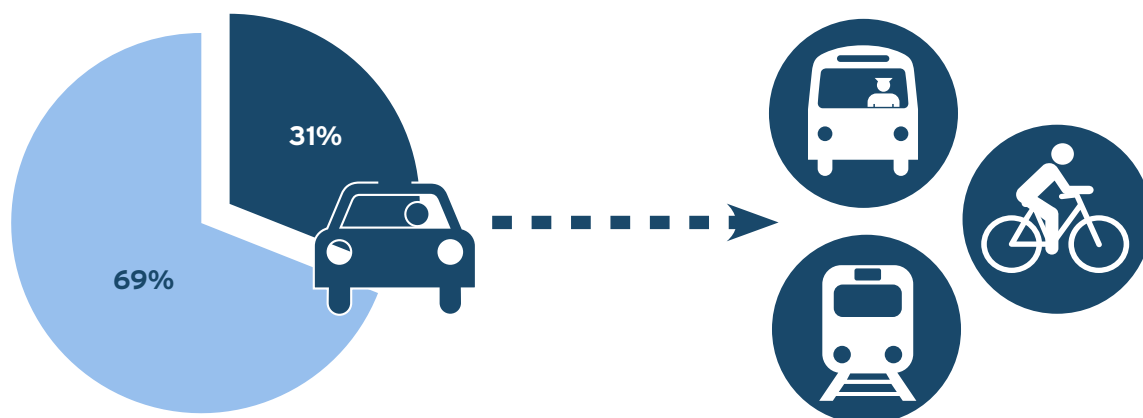
Virksomhedsledernes vurdering af hvad der er vigtigst og næstvigtigst i forhold til medarbejderes transport til og fra arbejde

Kilde: Region Syddanmark.

31% af virksomhedslederne vurderer, at der er medarbejdere, der til og fra arbejde kunne benytte kollektiv transport eller cykel i stedet for bil

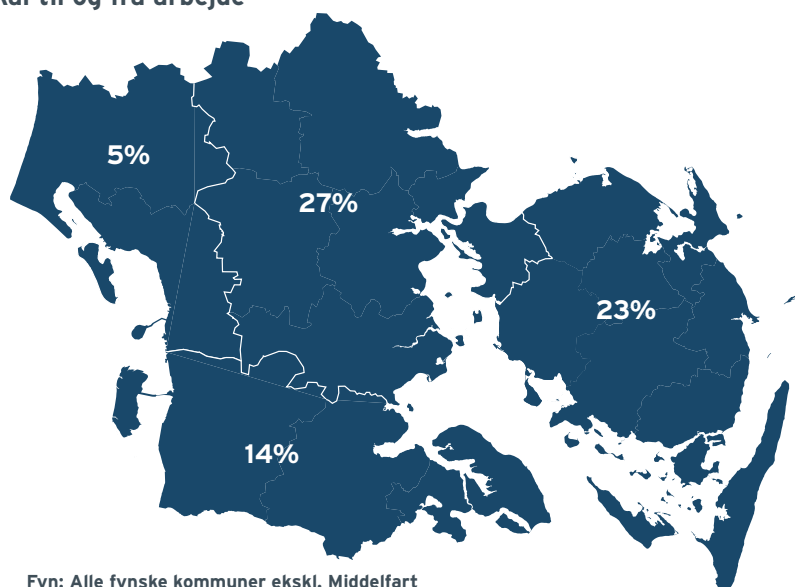
Virksomhedsledernes vurdering af hvorvidt medarbejdere i praksis kan benytte kollektiv transport eller cykel i stedet for bil

Kilde: Region Syddanmark.

20% af virksomhedslederne oplever problemer med fremkommeligheden i Syddanmark - der er dog markante regionale forskelle

Virksomhedsledernes vurdering af hvor ofte eller meget ofte medarbejderne har problemer med fremkommeligheden i form af tæt trafik, nedsat hastighed eller uventede forsinkelser, når de skal til og fra arbejde

Region Syddanmark
20%

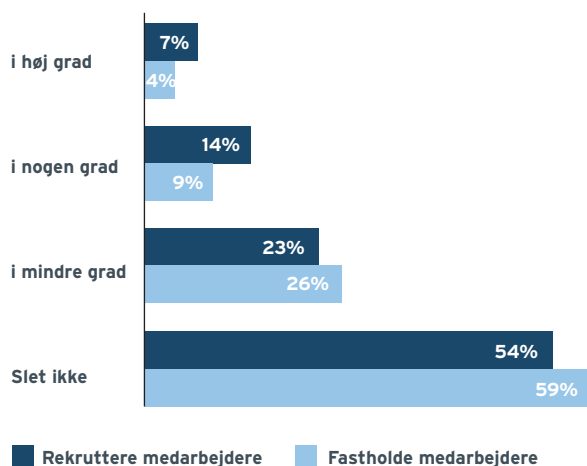

Fyn: Alle fynske kommuner ekskl. Middelfart
Trekantområdet: Vejle, Kolding, Billund, Fredericia, Vejen, Haderslev og Middelfart kommune
Sønderjylland: Aabenraa, Sønderborg og Tønder kommune
Sydvestjylland: Esbjerg, Varde og Fanø kommune

Kilde: Region Syddanmark.

Relativt få virksomhedsledere oplever at afstand til overordnede trafikforbindelser gør det svært at rekruttere og fastholde medarbejdere

Virksomhedsledernes vurdering af i hvilken grad afstand til overordnede trafikforbindelser betyder, at det er svært at rekruttere eller fastholde medarbejdere?

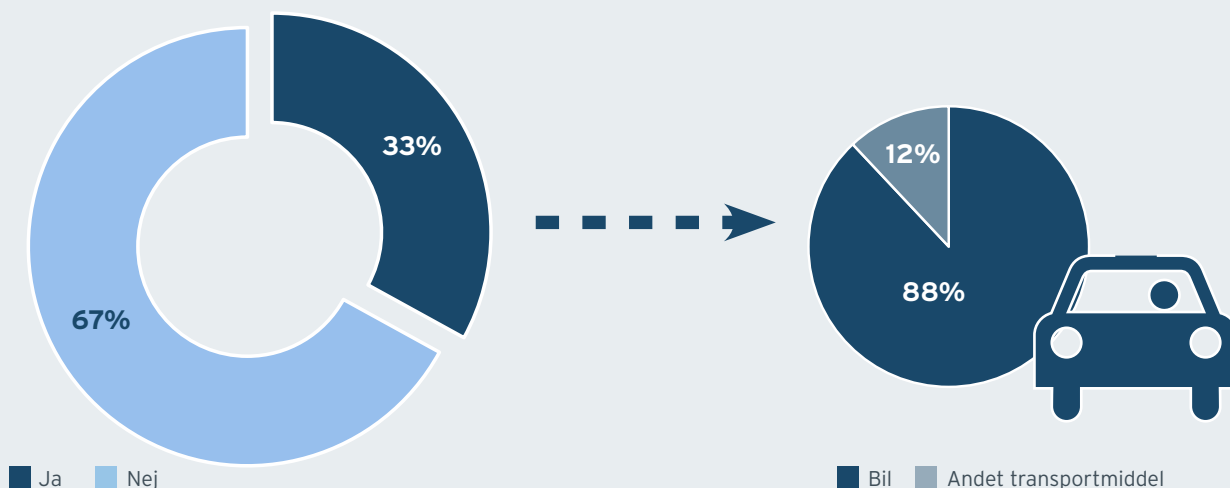
21%
har svært ved at rekruttere medarbejdere

13%
har svært ved at fastholde medarbejdere

Kilde: Region Syddanmark.

Hos virksomheder med transportaktiviteter i arbejdstiden er bilen det dominerende transportmiddel

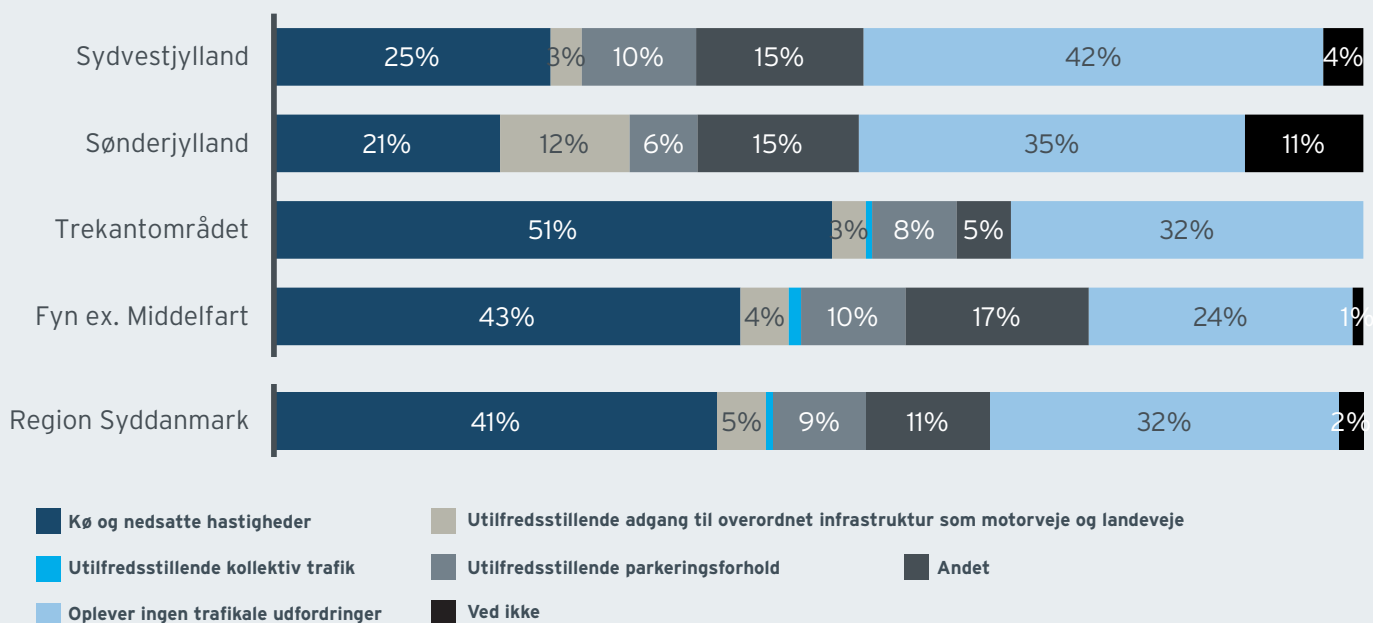
Virksomhedsledernes vurdering af om transport i arbejdstiden (mellem lokationer, ud til kunder mv.) er en væsentlig del af virksomhedens aktiviteter. Og hvis ja, hvilket transportmiddel medarbejderne primært benytter, når de transporterer sig på disse ture

Kilde: Region Syddanmark.

Kø og nedsatte hastigheder er de største trafikale udfordringer ved transport i arbejdstiden

Virksomhedsledernes vurderinger af hvad de største trafikale udfordringer er for virksomheden i forhold til medarbejdernes transport i arbejdstiden

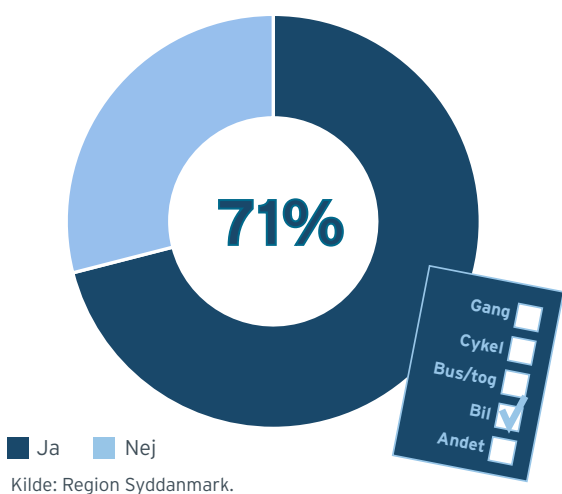

Kun svar fra virksomheder, hvor transporten udgør en væsentlig del af virksomhedens aktiviteter (301 svar).

Kilde: Region Syddanmark.

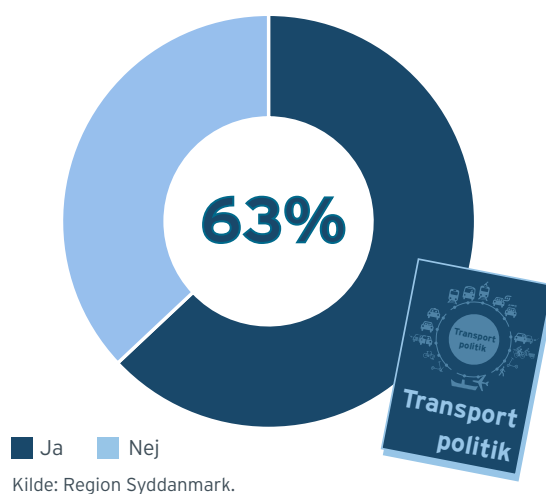
71% af virksomhederne har viden om medarbejdernes transport til og fra arbejde

Andel virksomheder der har et klart billede af (undersøgt), hvilke transportmidler medarbejderne bruger til og fra arbejde

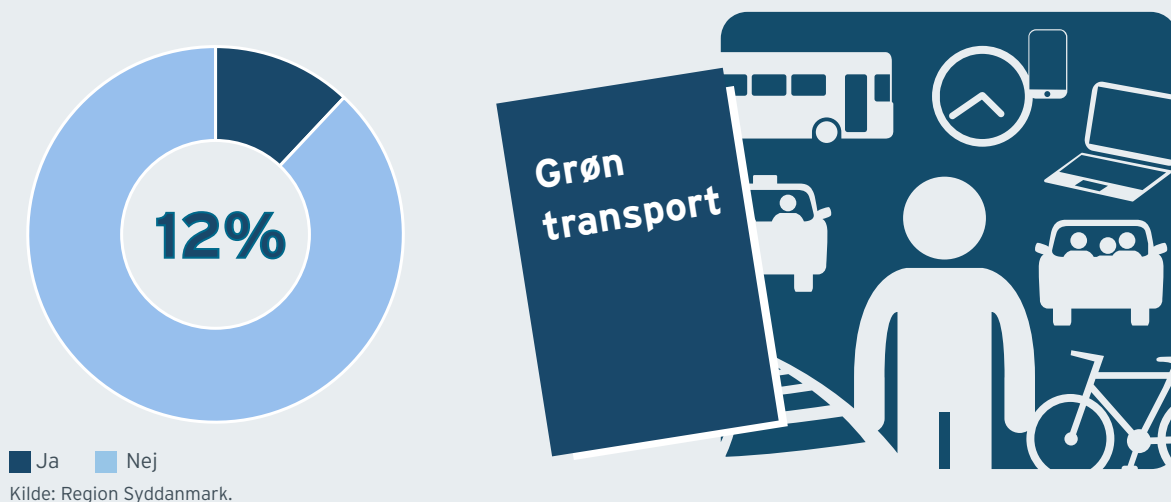
63% af virksomhederne har en politik eller retningslinjer for transport i arbejdstiden

Andel virksomheder der har en politik eller retningslinjer for medarbejdernes transport i arbejdstiden

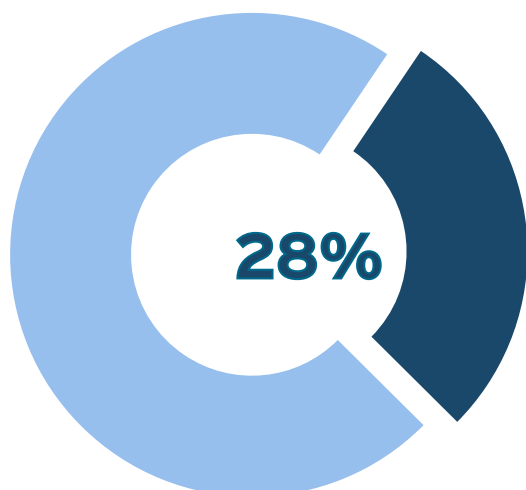
12% af virksomhederne har en nedskrevet plan, der understøtter grønnere transport

Andel virksomheder der har en nedskrevet plan, der understøtter en grønnere transport, hvor medarbejderne i højere grad motiveres til at cykle, bruge kollektiv transport, lave samkørsel eller skifte til el-bil

28% af virksomhederne har etableret faciliteter, der understøtter en grønner transport

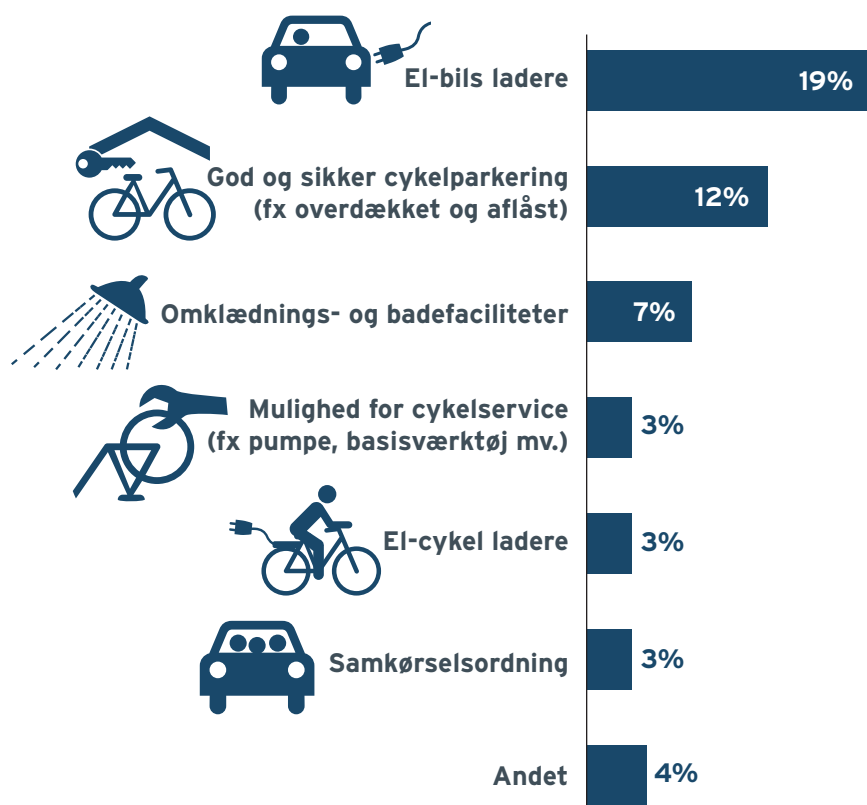
Andel virksomheder der har etableret faciliteter, der understøtter en grønner transport, hvor medarbejderne i højere grad motiveres til at cykle, bruge kollektiv transport, lave samkørsel eller skifte til el-bil

■ Ja ■ Nej

Kilde: Region Syddanmark.

El-bils ladere og cykel-parkeringsfaciliteter står højest på listen af tiltag

Procentberegningerne er foretaget på baggrund af svar fra alle respondenter (913 svar).

Kilde: Region Syddanmark.

Tiltag der kan fremme en grønnere transport

Mobilitet er et kodeord i kampen om at tiltrække og fastholde den rigtige arbejdskraft, reducere udgifter til transport i arbejdstiden, skabe en bæredygtig profil samt understøtte sunde og aktive medarbejdere - og som virksomhed er der mange gevinster at hente ved et fokus på en grønnere og mere effektiv transport/mobilitet.

- Mindre spildtid i trafikken giver højere produktivitet.
- Flere på cyklen, fremmer medarbejdernes sundhed, reducerer antallet af sygedage og sparer udgifter til etablering af p-pladser.
- Tilbud om bedre, billigere, hurtigere eller sundere transport tiltrækker og fastholder medarbejdere.
- En optimering af transporten reducerer udledningen af CO2 og styrker en grøn profil.

Et fokus på medarbejdernes mobilitet er således både interessant i forhold til CSR, HR og kr. og øre på bundlinjen.

Flere og flere danske virksomheder er derfor begyndt at fokusere på, hvordan deres medarbejdere transporterer sig til og fra arbejde og i arbejdstiden, og hvordan virksomheden kan sætte fokus på transporten og skabe incitamentter til anvendelse af sunde, effektive, ressourcebesparende og miljø- og klimavenlige transportformer, til gavn for både medarbejdere, virksomhed og samfund.

På de følgende sider ses en liste over tiltag virksomheder kan arbejde med for at understøtte en grønnere og mere bæredygtig transport - både i arbejdstiden og til og fra arbejde.

Ikke alle tiltag giver mening for alle virksomheder, men det kan give en idé om, hvor man som virksomhed kan sætte ind.

En grønnere transportadfærd kan fx hjælpes på vej gennem information om alternativer til bilen, og via kampagner der motiverer til at bryde den daglige vane. Ligeledes kan fysiske faciliteter og særlige ordninger, politikker og retningslinjer gøre det nemmere og mere attraktivt at skifte til grønnere transportmidler som cykel, kollektiv transport, samkørsel mv.

Der kan også hentes viden og inspiration her: <https://movingpeople-greatercph.dk/kom-i-gang/kom-i-gang-virksomheder/>

Kortlægning af medarbejdernes transport

Viden og data om medarbejdernes transport til og fra arbejde samt i arbejdstiden kan synliggøre udfordringer og potentialer ift. omstilling til grønnere transport.

Retningslinjer for transport i arbejdstiden

For at sikre en grøn og bæredygtig transport i arbejdstiden, kan virksomheden udarbejde en transportpolitik med retningslinjer for tjenesterejser.

Information, kampagner og konkurrencer

Informer medarbejderne om deres muligheder, promover 'grøn transport' og igangsæt nudgingtiltag som fx. konkurrencer, der gør det attraktivt at tage de grønne transportvalg.

Mobilitetsinformation til nye medarbejdere

Når nye medarbejdere starter i virksomheden, bør de informeres om deres forskellige transportmuligheder og særligt mulighederne på cykel og med kollektiv transport, samkørsel mv.

Ledelsen går forrest

Kan ledelsen gå foran og være "det gode eksempel" som viser vilje og vej, vil det være et stærkt signal overfor medarbejderne om, at virksomheden prioriterer at fremme grøn transport.

Mobilitetsinformation til gæster

Når virksomheden har gæster til møder mv., bør de forud for besøget informeres om de forskellige transportmuligheder til virksomheden.

Adfærdsinitiativer

Den grønne transportadfærd kan nudges via fysiske faciliteter, fordelsprogrammer, belønninger mv. til de medarbejdere, der vælger det grønne transportalternativ.

Synliggørelse af initiativer

Fortæl om de tiltag virksomheden iværksætter - synlighed og information kan være med til at skubbe på den grønne adfærd.

Gode faciliteter til virtuelle møder

Transportbehovet kan begrænses ved at skabe gode muligheder for fx. at holde møder online.

Mobilitetsplan for virksomheden

En mobilitetsplan er et strategisk værktøj, der redegør for, hvordan virksomheden kan og vil understøtte en grønnere transport.

Mulighed for hjemmearbejde

Transportbehovet kan begrænses ved at give medarbejderne mulighed for hjemmearbejde, i den udstrækning arbejdsopgaverne tillader det.

Gode cykelparkeringsforhold

God cykelparkering er lettilgængelig, synlig og så tæt på indgangene som muligt. De har tilstrækkelig kapacitet, er af god kvalitet, godt belyst, overdækket og evt. aflåst.

Pendlercykler ved nærliggende station/stoppested

Tilbyder virksomheden pendlercykler fra nærmeste station eller stoppested, kan kombinationen af kollektiv transport og cykel blive attraktiv.

Cykelservice

Et cykelværksted eller en cykel-serviceordning, hvor cyklen kan blive serviceeret i arbejdstiden, kan understøtte medarbejdernes muligheder for og lyst til at cykle.

Cykelbus/Cykelfællesskaber

Det er svært at ændre vaner, men fællesskaber omkring cykelturen kan hjælpe den enkelte på vej. Fx kan 'Cykelbusser', hvor medarbejderne cykler sammen, gøre at man kommer afsted på cyklen.

Virksomhedscykler

Virksomheden kan indkøbe cykler/elcykler, som medarbejderne kan benytte ved transport i arbejdstiden, eller evt. foldecykler som kan benyttes i kombination med den kollektive transport til møder mv..

Midlertidig cykeludlån

Elcykler, ladcykler mv. kan gøre det attraktivt for flere at vælge cyklen. Virksomheden kan indgå samarbejde med en cykelhandler om udlån af forskellige typer cykler til medarbejderne i en kortere testperiode.

Omklædnings- og badefaciliteter

Gode muligheder for bad, omklædning og opbevaring af cykelgrej kan gøre det mere attraktivt at cykle til arbejde.

Firmacykler (cykel over lønnen)

Man kan som virksomhed tilbyde medarbejderne firmacykel, som er virksomhedsbetalt cykel, hvor medarbejderne beskattes af værdien på samme vis som med firmabiler.

Certificering som 'Cykelvenlig arbejdsplads'

En måde at dokumentere og brande sig som cykelvenlig arbejdsplads er ved at få Cyklistforbundets certificering, der tildeles efter faste kriterier og gives som guld, sølv eller bronze.

Test den kollektive transport

Som virksomhed kan man tilskynde medarbejderne til at prøve den kollektive transport med et gratis månedskort i en afgrænset testperiode på fx. en måned.

Reducer parkeringskapaciteten

Vil man give medarbejderne et skub over i en grønnere transport, kan virksomheden gøre det mindre attraktivt at tage bilen ved at reducere i antallet af parkeringspladser.

Rejsekort til ture i arbejdstiden

Hvis det skal være nemt at vælge den kollektive transport på arbejdsrelaterede ture til/fra møder mv., kan virksomheden med fordel indkøbe erhvervsrejsekort, som medarbejderne kan benytte.

Samkørselsordning

Virksomheden kan understøtte samkørsel ved at hjælpe medarbejderne til at finde kollegaer, der bor i nærheden af dem selv, og som de måske kan køre sammen med til/fra arbejde. Ligeledes kan virksomheden opfordre til samkørsel ved arbejdsrelateret kørsel.

Pendlertjek

Det lokale trafikselskab kan med et pendlertjek synliggøre, hvilke muligheder medarbejderne har med den kollektive transport, og hvad et skift til kollektiv transport vil betyde for tidsforbrug, økonomi og CO2.

Ladestandere til elbiler

Virksomheden kan opstille ladestandere til elbiler, så medarbejdere og gæster kan få ladet elbiler ved arbejdspladsen.

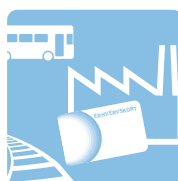
Transporttid som arbejdstid, hvis man kører bus eller tog

Virksomheden kan give medarbejdere, for hvem det er relevant og muligt, mulighed for at inddrage transporttiden i arbejdstiden, hvis de arbejder i bussen eller toget.

Prioriteret parkering til 'grønne biler' - samkørsel, elbiler mv.

Virksomheden kan reservere de mest attraktive parkeringspladser til de medarbejdere der 'kører grønt' i delebil, via samkørsel eller i elbil.

Erhvervskortordning

Som arbejdsgiver har man mulighed for at tilbyde medarbejderne et såkaldt erhvervskort til kollektiv transport. Erhvervskortet betales af medarbejderen gennem træk i lønnen.

Kør-grønt kurser

Virksomheden kan tilbyde medarbejderne 'kør grønt kurser', hvor man lærer at køre klimavenligt og omkostningseffektivt.

Information om afgang for bus og tog

Virksomheden kan tilbyde lettilgængelig information om afgangstider for kollektiv transport på fx. intranettet og fysiske infotavler centralt placeret på virksomheden.

Virksomhedsbiler til transport i arbejdstiden

Ved at tilbyde lånebiler til den arbejdsrelaterede kørsel til møder mv. behøver medarbejderne ikke at benytte egen bil og er dermed friere ift. at anvende andre transportformer til/fra arbejde.

Se i øvrigt:

**<https://regionsyddanmark.dk/regional-udvikling/analyser>
<https://regionsyddanmark.dk/regional-udvikling/mobilitet>**